

SELETUSKIRI
Vormsi Vallavolikogu määruse eelnõu
Vormsi valla 2023. aasta I lisaeelarve juurde

Vormsi valla 2023. aasta I lisaeelarve on koostatud eesmärgiga täpsustada 17.02.23 vastu võetud eelarves investeringute ning nende katteallikate mahtusid, vähendada põhitegevuse kulusid lähtudes põhitegevuse tulude vähendamisest ning lisada eelarvesse sihtotstarbeliste projektidega soetud tulusid ja kulusid.

Lisaeelarve ülesehitusel on lähtutud lisaks muudatuste esitamisele ka vajadusest esitada info esialgselt eelarvest ja eelarvest kokku. Sellega tagatakse kogu eelarveaastaks ette nähtud võetava laenusumma kinnitamine volikogu poolt, mis esialgses eelarves oli kinnitatud vaid finantseerimistegevuse osana.

Korrigeeritud eelarve annab täpsema sisendi Vormsi valla eelarvestrateegia koostamiseks aastateks 2024-2027.

MUUDATUSED PÕHITEGEVUSES

Muudatused põhitegevustuludes

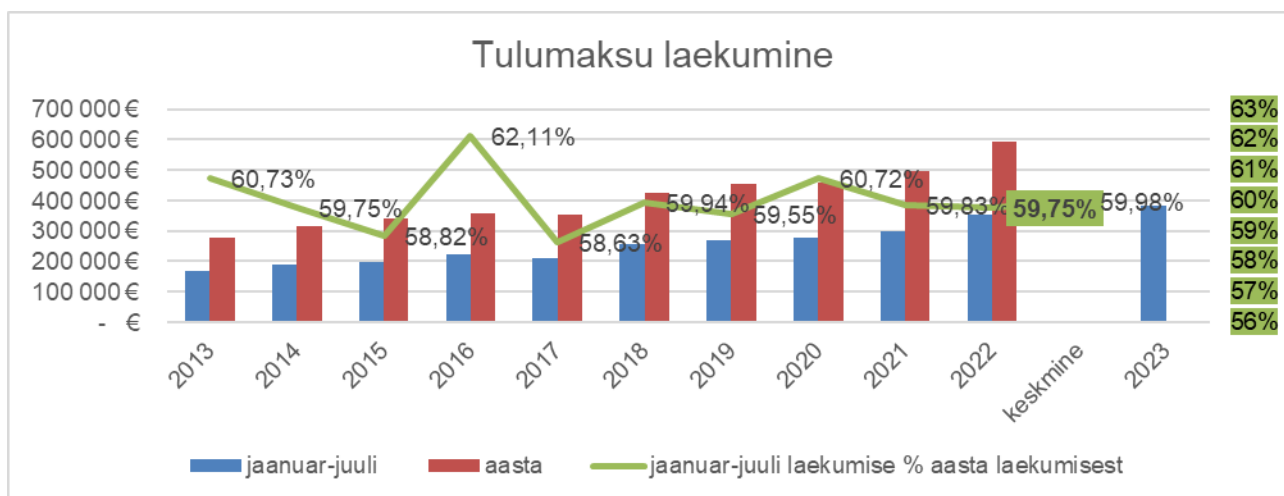
Lisaeelarvega on suurendatud laekuvat maksutulude prognoosi füüsilise isiku tulumaksu osas.

Tabel 1. Maksutulude muutused eurodes

tulu liik	tulu nimetus	eelarve	täitmine 31.07.23	lisaeelarve (+/-)
30	Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	675 638	416 439	16 126
3000	Füüsilise isiku tulumaks	620 800	380 544	16 126
3030	Maamaks	54 838	35 895	0

Vormsi valla keskmine maksumaksjate arv oli 30.06.23 seisuga 268 ning see on võrreldes eelmise aastaga tõusnud 3,5%. Keskmine sissetulek inimese kohta kuus on samal perioodil tõusnud 5,1%.

Lisaeelarvega on planeeritud täiendavat maksutulud füüsilise isiku tulumaksu laekumisest 16 126 eurot lähtudes tulumaksu laekumisest seisuga 31.07.23 ning tulumaksu laekumise protsendist aasta laekumisse seisuga 31.07.22 (59,75%).

Joonis 1. Tulumaksu laekumine ajavahemikul jaanuar-juuli võrreldes aasta laekumisega

Lisaeelarvega on korrigeeritud kaupade ja teenuste müügitulu prognoosi lähtudes eelarve täituvusest seisuga 31.07.23 ning muust eelarve tulused mõjutavast informatsioonist.

Tabel 2. Kaupade ja teenuste müügitulu muutused eurodes

tulu liik	tulu nimetus	eelarve	täitmine 31.07.23	lisaeelarve (+/-)
32	Kaupade ja teenuste müük	95 620	23 578	-36 186
320	Riigilõivud	2 000	1 785	962
322	Tulud majandustegevusest	54 800	8 200	-25 919
3220	Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	12 300	4 316	-4 901
3221	Laekumised kultuuri- ja kunstiasutuste majandustegevusest	6 000	3 800	0
3225	Laekumised elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevusest	36 500	84	-22 383
3224	Laekumised sotsiaalteenustelt	0	0	1 365
323	Muude kaupade ja teenuste müük	38 820	13 593	-11 229
3232	Laekumised muudest majandustegevustest	9 000	2 646	-3 106
3233	Üüri- ja renditulud varadelt	29 820	10 947	-10 293
3237	Laekumised õiguste müügist	0	0	2 170

Täiendava riigilõivutulu laekumise prognoos põhineb eelarve täitvusel seisuga 31.07.23 ning riigilõivu laekumise protsendil aasta laekumisse seisuga 31.07.22 (60,27%).

Haridusasutuste majandustegevuse tulu vähendamise aluseks on eelarve täitvus seisuga 31.07.23.

Elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevuse tulu on vähendatud lähtuvalt eelmise aasta eelarve täitvusest. Eelarvega algselt planeeritud täiendav tulu prügiteenuse hinna muutmisest jääb eelarveaastal realiseerimata ning lükkub järgmisesse aastasse.

Eelmisel aastal haridusasutuste all kajastatud lapsehoiu teenuse tulu on planeeritud eraldi laekumisena

sotsiaalteenustelt ning siia on planeeritud täiendavad vahendid lähtuvalt 2023. aasta augustikuu tuludele.

Muudest majandustegevustest laekuva tulu vähendamise aluseks on eelmise aasta eelarve täituvus, eeldades mineraalse toorme müügitulu samal tasemel.

Üüri- ja renditulu varadelt on vähendatud lähtudes eelarve täituvusest seisuga 31.07.23 ning aktsiaseltsilt Alexela laekuvast tulust rendipinna eest (viimane ei kajastu veel eelarve täitmisel, sest aasta algul alustatud lepingu muudatuseni jõuti alles augustis). Tulude vähenemine võrreldes eelmise aastaga on tingitud taristu kasutamise eest tulu mitte saamisest osäühingult ProDigi, mis suurendas eelmise aasta tulusid 4320 euro võrra.

Täiendavalt on eelarvesse lisatud tulusid õiguste müügist vastavalt osäühing Sviby Rent ja osäühing Vormsi MT maakasutuslepingutele.

Kokku on lisaeeelarvega vähendatud kaupade ja teenuste müügitulu 36 186 eurot, mis on 37,84% võrreldes algselt planeerituga. Suurim mõjutaja on prügiteenuste hinna muutuste jõustumine mitte käesoleval vaid 2024. aastal.

Lisaeeelarvega on suurendatud saadavaid toetusi tegevuskuludes 23 173 eurot lähtudes eelarve täituvusest seisuga 31.07.23 ning teadaolevatest täiendavatest laekumistest.

Tabel 3. Tegevuskuludeks saadavate toetuste muutused eurodes

tulu liik	tulu nimetus	eelarve	täitmine 31.07.23	lisaeeelarve (+/-)
3500,352	Toetused tegevuskuludeks	412 150	297 366	23 173
3500	Sihotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks	14 460	21 222	23 173
35000006	Kultuuriministeerium	0	3 753	3 753
35000008	Põllumajandusministeerium	0	8 169	8 169
35000009	Rahandusministeerium	0	3 241	3 241
35000010	Siseministeerium	1 000	0	2 430
350001	KOV üksused	0	460	2400
350002	Valitsussektorisse kuuluvad avalik-õiguslikud	0	2 800	3 880
350003	Valitsussektorisse kuuluvad sihtasutused	1 000	2 800	1 800
35008	Muud residendid	12 460	0	-2 500
352	Mittesihotstarbelised toetused	397 690	276 144	0
35200	Tasandusfond	125 547	85 372	0
35201	Toetusfond	272 143	190 772	0

Kultuuriministeeriumilt on saadud toetust Talharpa laagri korraldamiseks summas 3753 eurot, mis esialgses eelarves oli kajastatud muude residentide tuluna summas 2500 eurot.

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumilt on saadud toetust 8169 eurot 2022. aasta projektide (Kalapäev ja õppereis) eest. Vastav tulu jäi eelmisel aastal kajastamata ning kajastatakse käesoleval aastal.

Rahandusministeeriumilt on saadud toetust valimiste finantseerimiseks.

Siseministeeriumilt saadavaid toetusi on suurendatud Päästeameti „kodud tuleohutuks“ projektist tulenevalt 1376 euro võrra (esialgses eelarves kajastati 1000 euroga) ning täiendavalt on lisatud „saarte kriisivalmiduse“ projekti vahendeid 1054 euro suuruses summas.

KOV üksustelt saadava toetusena on kajastatud saadavaid vahendeid raamatukogu raamatute soetuseks.

Eelarve real „Valitsussektorisse kuuluvad avalik-õiguslikud“ kajastatakse Kultuurkapitali toetused ning Töötukassa palgatoetus. Kultuurkapitalilt on saadud toetust erinevateks kultuuriüritusteks summas 2800 eurot, mis esialgses eelarves on kajastatud real „Valitsussektorisse kuuluvad sihtasutused“ summas 1000 eurot. Saadav palgatoetus eelarve täitvuses veel ei kajastu, kuid sõlmitud lepingu alusel on laekumas toetus summas 1080 eurot avalike alade puhastuse personalikulude katteks.

Tervisepaketi lepingu alusel on saadud toetust Sihtasutuselt Läänemaa. Toetuse summa on 2800 eurot ning see kajastub eelarve real „valitsussektorisse kuuluvad sihtasutused“.

Täiendavalt saadud sihtotstarbeliste tegevustulude arvelt on suurendatud sihtotstarbelisi põhitegevuse kulusid kokku 15 004 eurot (vt tabel 4).

Loodusressursside kasutamise tulused on eelarvesse lisatud 99 eurot lähtudes eelarve täitvusest seisuga 31.07.23.

Kokku on lisaeelarvega suurendatud põhitegevuse tulused 3 212 euro võrra.

Muudatused põhitegevuskuludes

Lisaeelarvega on vähendatud antavaid toetusi tegevuskuludeks 5 000 euro võrra ning muid tegevuskulusid 26 366 euro võrra. Muude tegevuskulude osas on suurendatud personalikulusid 5 630 eurot võrra ja sotsiaaltoetusi 1 376 euro võrra ning vähendatud majandamiskulusid 31 872 euro ja muid kulusid 1 500 euro võrra.

Tabel 4. Põhitegevuse kulude muutused eurodes

tegevusala		kulu liik		eelarve	täitmine 31.07.23	lisaelarve (+/-)
01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED						
01112	Valla- ja linnavalitsus	55	Majandamiskulud	68 002	34 443	-6 000
01114	Reservfond	6	Muud kulud	3 500	0	-1 500
01600	Muud üldised valitsussektori teenused	50	Personalikulud	0	3 185	3 185*
01600	Muud üldised valitsussektori teenused	55	Majandamiskulud	0	110	56*
03 AVALIK KORD JA JULGEOLEK						
03200	Päästeteenused	45	Sihtfinantseerimine	5 000	0	-5 000
03200	Päästeteenused	55	Majandamiskulud	200	1 056	1 054*
04 MAJANDUS						
04210	Maakorraldus	55	Majandamiskulud	16 550	0	-6 000
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	55	Majandamiskulud	27 235	0	-27 235
05 KESKKONNAKAITSE						
05101	Avalike alade puhastus	50	Personalikulud	5 500	2 973	1 080*
05101	Avalike alade puhastus	55	Majandamiskulud	27 500	5 112	-3 000
08 VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON						
08201	Raamatukogud	55	Majandamiskulud	5 500	3 933	2400*
08202	Rahva- ja kultuurimajad	55	Majandamiskulud	37 650	20 431	3 053*
10 SOTSIAALNE KAITSE						
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	41	Sotsiaaltoetused	8 000	1 901	1 376*
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	50	Personalikulud	0	736	1 365**
10900	Muu sotsiaalne kaitse	55	Majandamiskulud	1 400	823	2 800*
PÕHITEGEVUSE KULUDE MUUTUS KOKKU						-31 366

*kulude suurendamine sihtotstarbeliselt laekunud tulude arvelt kokku summas 15 004 eurot

**kulude suurendamine kaupade ja teenuste müügitulude arvelt summas 1365 eurot

Vallavalitsuse majandamiskulusid on vähendatud 6000 euro võrra põhitegevuse tulude vähenemisest tulenevalt arendustegevuseks planeeritud summade arvelt.

Planeeritavat reservfondi on tulude vähenemise katteks vähendatud 1500 euro võrra. Lisaeelarve menetluse ajaks reservfondi kasutatud ei ole.

Päästeteenuste toetusi on vähendatud 1000 euro võrra generaatoriga seotud kuludeks ning 4000 euro võrra põhitegevuse tulude vähendamise katteks.

Maakorralduse majandamiskulusid on vähendatud 6000 euro võrra põhitegevuse tulude vähenemisest tulenevalt üldplaneeringu kulude arvelt.

Üldmajanduslike arendusprojektide majandamiskulud summas 27 235 eurot on tõstetud investeeringute alla sh nii spordihoone projekteerimine kui ka koostöökeskuse remondikulud.

Põhitegevuse tulude vähendamise kattena on vähendatud 3000 euro võrra ka avalike alade puhastuse majandamiskulusid lähtudes eelarve täituvusest ning planeeritavatest kuludest käesoleva aasta teiseks pooleks.

Kokku on lisaeelarvega vähendatud põhitegevuse kulusid 31 366 euro võrra.

Lisaeelarve põhitegevuse muudatused suurendavad põhitegevuse tulemit 34 578 euro võrra.

MUUDATUSED INVESTEERIMIS- JA FINANTSEERIMISTE GEVUSES

Lisaeelarvega on suurendatud eelarveaasta investeeringute mahtusid ning täpsustatud nende katteallikaid.

Tabel 5. Põhivara soetuse ja nende katteallikate muutused eurodes

Tegevusala	Projekt	Materiaalsete ja immateriaalsete varade soetus	Sihotstarbelised eraldised põhivara soetuseks	Sihotstarbelised toetused põhivara soetuseks	Omaosalus
Investeeringud esialgses eelarve					
04510 Maanteetransport	mustkatete projekt	320 000	0	240 000	80 000
04520 Veetransport	Rälby sadama ehitamine	107 940	0	83 229	24 711
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid	koostöökeskus	12 000	0	7 200	4 800

04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid	mobiilside	150 000	0	130 500	19 500
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid	kergliiklustee projekteerimine	30 000	0	0	30 000
05100 Jäätmekäitlus (sh prügivedu)	jäätmemajandus	80 000	0	60 000	20 000
06300 Veevarustus	hajaasustus projekt	0	8 900	4 450	4 450
08207 Muinsuskaitse	kiriku katuse renoveerimine	0	10 000	0	10 000
Investeeringud esialgses eelarves kokku		699 940	18 900	525 379	193 461
Investeeringute prognoos					
04510 Maanteetransport	mustkatete projekt	306 970	0	226 970	80 000
04520 Veetransport	Rälby sadama ehitamine	109 340	0	83 229	26 111
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid	koostöökeskus	13 540	0	6 114	7 426
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid	mobiilside	258 500	0	193 875	64 625
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid	kergliiklustee projekteerimine	30 000	0	0	30 000
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid	spordihoone projekteerimine	23 985	0	0	23 985
05100 Jäätmekäitlus (sh prügivedu)	jäätmemajandus	82 115	0	69 798	12 317
06300 Veevarustus	hajaasustus projekt	0	8 900	4 450	4 450
08207 Muinsuskaitse	kiriku katuse renoveerimine	0	10 000	0	10 000
Investeeringute prognoos kokku		824 450	18 900	584 436	258 914
Investeeringute muutused (+/-)					
04510 Maanteetransport		-13 030	0	-13 030	0
04520 Veetransport		1 400	0	0	1 400
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid		134 025	0	62 289	71 736
05100 Jäätmekäitlus (sh prügivedu)		2 115	0	9 798	-7 683
06300 Veevarustus		0	0	0	0
08207 Muinsuskaitse		0	0	0	0
INVESTEERINGUTE MUUTUSED KOKKU		124 510	0	59 057	65 453

Kokku on lisaelarvega suurendatud käesolevaks aastaks soetavate põhivarade mahtu 18% võrra, millest omaosalused suurenevad 65 453 euro võrra.

Investeeringute mahu suurenemist mõjutab põhitegevuse kuludest ümbertõstetud spordihoone projekti kulud ning koostöökeskuse remondikulud, mistõttu realselt suurendatakse omaosalusi 27 235 euro võrra väiksemas summas ehk 38 218 euro võrra. Vastavalt põhivara soetuse omaosaluse reaalsele suurendamisele suurendatakse eelarveaastaks planeeritud võetavat laenusummat,

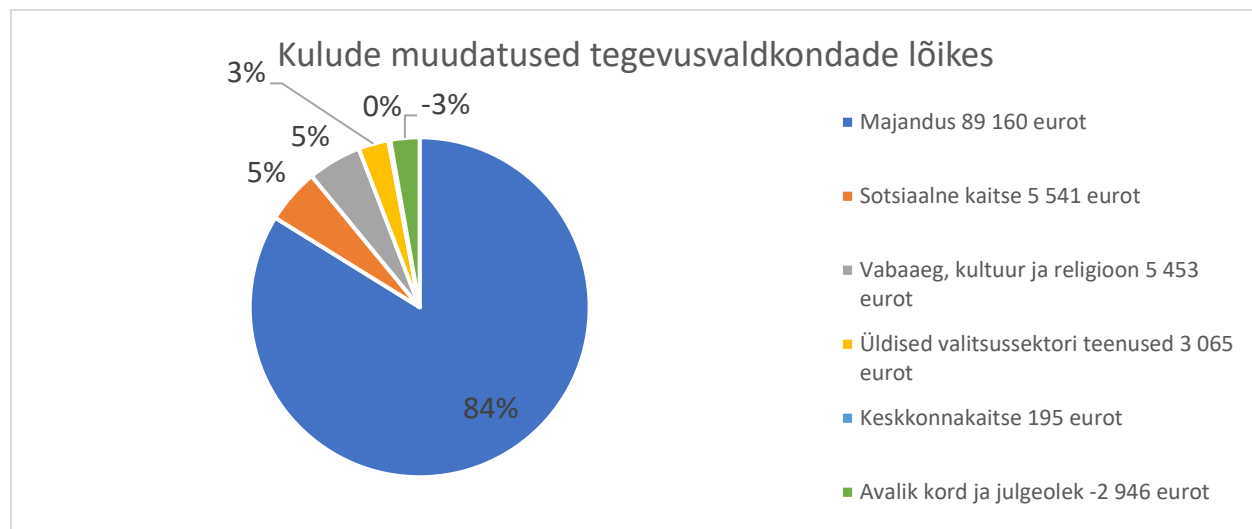
suurendades seeläbi lisaelarve finantseerimistegevuse mahtu.

Täiendavaid vahendeid lisatakse ka võetud ja võetava laenu teeninduse kuludeks lähtudes laenuintresside tegelikest kuludest ning laenuintressimäära tõusust 2023. aasta augustis (715 eurot/kuus).

Lisaelarve menetluse ajal ei ole eelarveaasta laenulepingut veel sõlmitud ning tõenäoliselt vajatakse investeeringute rahastamiseks vahendeid aasta viimases kvartalis.

KOKKU KULUDE MUUTUSED VALDKONDADE LÕIKES

Lisaelarvega on kokku suurendatud põhitegevuse kulusid ja investeerimistegevuse kulusid 100 468 euro võrra.

Joonis 2. Põhitegevuse kulude ja investeerimistegevuse väljaminekute jaotus tegevusalade järgi

Suurimaks muudatuseks on majanduse valdkonna investeeringud sh mobiilside taristu projekt.

Koostanud Agle Romulus